

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ «ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ»**  
**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12<sup>ο</sup> : ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ**

ΘΕΜΑΤΑ

1. Να διαπιστώσετε αν οι ακόλουθες προτάσεις είναι σωστές ή λανθασμένες και να κυκλώσετε το **Σ** αν είναι σωστή ή το **Λ** αν είναι λανθασμένη:

α) Η κυκλική ανεργία λέγεται και τεχνολογική ανεργία

**Σ**  **Λ**

β) Το ποσοστό ανεργίας είναι ο αριθμός των ανέργων προς το σύνολο του εργατικού δυναμικού.

**Σ**  **Λ**

γ) Από οικονομική άποψη, η απασχόληση των νοικοκυρών θεωρείται εργασία

**Σ**  **Λ**

δ) Άμεση συνέπεια του πληθωρισμού είναι η αύξηση της αγοραστικής αξίας του χρήματος.

**Σ**  **Λ**

2. Να περιγράψετε τις συνέπειες της ανεργίας για το κοινωνικό σύνολο και το άτομο.

3. Ποιες είναι οι επιπτώσεις του πληθωρισμού στο εισόδημα και το βιοτικό επίπεδο καθώς και στην αποταμίευση και τα δάνεια;

4. Ποια είναι τα μέτρα ανάπτυξης της οικονομίας που λαμβάνει ένα κράτος για να αντιμετωπίσει τη ανεργία;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

**2. Συνέπειες για το κοινωνικό σύνολο**

Τα άτομα που είναι άνεργα δε διαθέτουν εισόδημα και επομένως δεν μπορούν να καταναλώσουν προϊόντα και υπηρεσίες. Αν το ποσοστό των ανέργων μιας χώρας είναι πολύ υψηλό, τότε παρατηρείται μεγάλη μείωση της κατανάλωσης και της παραγωγής προϊόντων, με αποτέλεσμα τη μείωση του βιοτικού επιπέδου. Η οικονομία παράγει λιγότερα εμπορεύματα από όσο θα μπορούσε, καθώς ένα τμήμα του εργατικού δυναμικού είναι χωρίς εργασία. Το υψηλό ποσοστό ανεργίας συνοδεύεται με αύξηση της εγκληματικότητας, της φτώχειας, με κοινωνικές και πολιτικές αναταραχές.

**Συνέπειες για το Άτομο**

Το άτομο που είναι ικανό και επιθυμεί να εργαστεί αλλά δε βρίσκει εργασία, αντιμετωπίζει, συνήθως, τεράστια οικονομικά προβλήματα. Στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπου και είναι συγκεντρωμένο το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, η κατάσταση του άνεργου γίνεται πολύ δύσκολη, διότι το πρόβλημα της επιβίωσης είναι έντονο, σε αντίθεση με την ύπαιθρο, όπου η οικογένεια διατηρεί ακόμα ένα είδος παραγωγής και αυτοκατανάλωσης. Το άνεργο άτομο αισθάνεται έντονη απογοήτευση, νιώθει άχρηστο και απομονωμένο από το κοινωνικό σύνολο και μπορεί να οδηγηθεί σε νοσηρές καταστάσεις. Μεταξύ των ανέργων, ιδιαίτερα εκείνων που έχουν χάσει την εργασία τους για μεγάλο χρονικό διάστημα, εμφανίζονται υψηλά ποσοστά ψυχικών διαταραχών, αλκοολισμού και εξάρτησης από ναρκωτικά. Για το λόγο αυτόν είναι αναγκαία η οικογενειακή και η κρατική μέριμνα, ώστε ο άνεργος να αισθανθεί ξανά ικανός και χρήσιμος.

**3. Επιπτώσεις στο εισόδημα και το βιοτικό επίπεδο**

Ο πληθωρισμός πλήττει κυρίως όσους έχουν σταθερά εισοδήματα ή εκείνους που η αύξηση των εισοδημάτων τους είναι μικρότερη από το ρυθμό πληθωρισμού. Όπως είδαμε και στο παράδειγμα, με τον πληθωρισμό μειώνεται η αγοραστική αξία του χρήματος και οι καταναλωτές δεν μπορούν να

ικανοποιήσουν στον ίδιο βαθμό τις ανάγκες τους για προϊόντα και υπηρεσίες. Ιδιαίτερα οι συνταξιούχοι και ορισμένες κατηγορίες μισθωτών που δεν μπορούν να ασκήσουν μεγάλη κοινωνική πίεση για αυξήσεις των αποδοχών τους, επωμίζονται το μεγαλύτερο βάρος του πληθωρισμού.

#### **Επιπτώσεις στην αποταμίευση και τα δάνεια**

Όταν τα επιτόκια καταθέσεων δεν καλύπτουν τον ρυθμό πληθωρισμού, τα άτομα προτιμούν να καταναλώνουν παρά να αποταμιεύουν, αφού γνωρίζουν ότι τα χρήματα που θα αποταμιεύσουν σήμερα θα έχουν μελλοντικά μικρότερη αγοραστική αξία και δε θα μπορούν να αγοράσουν τις ίδιες ποσότητες αγαθών. Από την άλλη πλευρά, ευνοούνται όσοι έχουν πάρει δάνεια στο παρελθόν και τα εξοφλούν σε περιόδους μεγάλου πληθωρισμού, διότι τα χρήματα που επιστρέφουν έχουν μικρότερη αγοραστική αξία από τα χρήματα που είχαν αρχικά δανειστεί.

#### **4. Μέτρα ανάπτυξης της οικονομίας.** Στα μέτρα αυτά συγκαταλέγονται:

- Η αύξηση των δημοσίων δαπανών για έργα που θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας.
- Κίνητρα για αύξηση της ζήτησης προϊόντων και υπηρεσιών από τους καταναλωτές (π.χ. η παροχή καταναλωτικών και στεγαστικών δανείων). Για να αντιμετωπίσουν την αυξημένη ζήτηση οι παραγωγικές μονάδες, πρέπει να αυξήσουν την παραγωγή τους, άρα και τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούν.
- Εκπαιδευτικά προγράμματα επιμόρφωσης των ανέργων, ώστε να ανταποκριθούν καλύτερα στις καινούργιες απαιτήσεις της τεχνολογίας.
- Δημιουργία τεχνικών και επαγγελματικών σχολών, σύμφωνα με τις οικονομικές δραστηριότητες κάθε περιοχής (π.χ. τουριστικές σχολές σε περιοχές με μεγάλη τουριστική κίνηση κ.τ.λ.).
- Μείωση του κόστους για την απασχόληση πρόσθετων εργαζομένων από τις επιχειρήσεις.

[www.economics.edu.gr](http://www.economics.edu.gr)